ସୁଚା ସିଂହ

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ମାର୍ଚ୍ଚ 22, 2001

[କେ. ଟି. ଥୋମାସ୍ ଏବଂ ଆର୍. ପି. ସେଠୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860:

ଧାରା 302, 362 ଏବଂ 34- ଅପହରଣ ଏବଂ ହତ୍ୟା- ପଞ୍ଜାବରେ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦ ସମୟରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ ଜବରଦସ୍ତି ମୃତକଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନେଇଥିଲେ, କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ପିତା ପୋଲିସର ଜଣେ ଖବରଦାତା ବୋଲି ସନ୍ଦେହ କରାଯାଉଥିଲା- ମୃତକଙ୍କ ପିତା ବିପଦ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଘରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲେ- ପରଦିନ ସକାଳେ ମୃତକଙ୍କ ମୃତଦେହ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ପିତା, ଅନ୍ୟଏକ ସହରରେ ରହୁଥିବା ତାଙ୍କ ଅନ୍ୟ ପୁଅମାନଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ପରେ ପୋଲିସକୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ- ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ- ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି, ବିଶେଷ କରି ପଞ୍ଜାବରେ ଆତଙ୍କବାଦର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଅନେକ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରମାଣ କରେ ଯେ ମୃତକଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା- ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନିଆଯାଇଥିଲା, ମୃତକଙ୍କ ପିତାମାତା ଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ପିତା ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥାଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେ ଲୁଚି ରହିଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଥିଲେ- ଘଟଣା ସମୟରେ ମୃତକଙ୍କ ପିତାମାତା ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀମାନେ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ନାହାଁନ୍ତି- ଦଣ୍ଡବିଧାନକୁ କାଏମ ରଖାଯାଇଛି ।

ଧାରା 302, 364 ଏବଂ 34- ଅପହରଣ ଏବଂ ହତ୍ୟା- କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି- ଅପହରଣ ପରେ ପୀଡିତାଙ୍କ ସହ କ'ଣ ଘଟିଥିଲା ତାହା ଅଦାଲତକୁ ଜଣାଇବା ଅପହରଣକାରୀଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ- ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଦାଲତଙ୍କୁ ଏହାର ବିପରୀତରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାକୁ ଏକ ହତ୍ୟା ବୋଲି ଧରାଯିବ ।

ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872- ଧାରା 106- ବିଶେଷ କରି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଥାଏ- ତଥାପି ଅଭିଯୁକ୍ତର ଦୋଷକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ପ୍ରମାଣ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱରୁ ଅଭିଯୋଜନ ମୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀ ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣଙ୍କ ସହ ପଞ୍ଜାବରେ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦ ସମୟରେ ପି'ଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି କାରଣ ସେମାନେ ସନ୍ଦେହ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଜଣେ ପୋଲିସ୍ ଖବରଦାତା । ଯଦିଓ ପି ନିଜେ ଘରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲେ, ସେମାନେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦକୁ ଅଣଦେଖା କରି ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଘରୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ, ଗୁଳି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରଦିନ ସକାଳେ ପି ସେମାନଙ୍କ ଶବ ପାଇଥିଲେ । ସେ ତୁରନ୍ତ ପୋଲିସକୁ ଖବର ଦେଇନଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ବଡ଼ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ସାଇକେଲରେ ଅମୃତସର ସହରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ପୋଲିସକୁ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆତଙ୍କବାଦୀ ଏବଂ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ନିବାରଣ) ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ସହିତ

ପଢାଯାଉଥିବା ଧାରା **302** ଅନୁଯାୟୀ ଷଡଯନ୍ତ୍ରକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଦୁଇଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, କାରଣ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ଫେରାର ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଟାଡା ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି, ଆଇ. ପି. ସି. ଅନୁଯାୟୀ କରିଥିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲେ । ଦୋଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଜଣେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ପି ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସେହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ରାତିରେ ଅମୃତସର ସହରରେ ସେମାନଙ୍କ ବଡ଼ ପୁଅମାନଙ୍କ ସହ ରହୁଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ; ପୋଲିସକୁ ସୂଚନା ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା; ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **3** ଙ୍କୁ ଧରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯିଏ ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯାହା ଘଟଣା ସ୍ଥଳରୁ ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରମାଣ କରେ;; ମୃତକଙ୍କୁ ଷଡଯନ୍ତ୍ରକାରୀମାନେ ଉଠାଇ ନେଇଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟାକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜଣେ ହତ୍ୟାକାରୀ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ହେବ; ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **106** ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଭିଯୋଜନର ପ୍ରମାଣରେ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ନୁହେଁ; ଏବଂ ଦୋଷ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଭାର ସର୍ବଦା ଅଭିଯୋଜନ ଉପରେ ଥାଏ, ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତର ଚୁପ୍ ରହିବାର ଅଧିକାର ଅଛି ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ: **1.** ଘଟଣା ଘଟିବାର ପ୍ରାୟ ଛଅ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତା ପ୍ରକୃତରେ ଅମୃତସରରେ ରହୁଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପକ୍ଷରୁ ତିନି ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ ଯେ ମୃତକ ସେହି ରାତିରେ ଯେଉଁ ଘରେ ଥିଲେ, ସେମାନେ ତାଠାରୁ ଅଲଗା ରହୁଥିଲେ, କାରଣ "ଅମୃତସର" କହିଲେ ସହରର ସୀମାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝାଇପାରେ ।

2. ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସହିତ ପୋଲିସର ଖବରଦାତା ଭାବରେ ଗଣନା କରିନଥିଲେ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ପୁରୁଷ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉଠାଇନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପି ଭୟରେ ଲୁଚି ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତ କେବଳ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ନେଇଯିବାରେ ସଫଳ ହେବା ଦ୍ୱାରା, ସେହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ରାତିରେ ପି ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ନେଇ ସନ୍ଦେହ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

3. ପି ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆଧାରରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପରିସ୍ଥିତିଗତ ପ୍ରମାଣ ହେଉଛି ଯେ, ଘଟଣାଟି ପଞ୍ଜାବରେ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦ ସମୟରେ ଘଟିଥିଲା; ମୃତକଙ୍କ ଘରକୁ ପୋଲିସ୍ ଖବରଦାତାଙ୍କ ଘର ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା; ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ତିନିଜଣ ବିଳମ୍ବିତ ରାତିରେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ, ଏକେ-**47** ବନ୍ଧୁକ ସହିତ ମୃତକଙ୍କୁ ଧରିଥିଲେ ଏବଂ ବଳପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ; କିଛି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଗୁଳି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଥିଲେ; ସେହି ରାତିରେ ମୃତକ ଘରକୁ ଫେରି ନଥିଲେ; ପରଦିନ ସକାଳେ ସେମାନଙ୍କ ମୃତଦେହ ଘରଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ରାସ୍ତା ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା; ସେମାନଙ୍କୁ ଏକେ-**47** ବନ୍ଧୁକ ଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଏହିପରି ବନ୍ଧୁକର ଖୋକାଗୁଡ଼ିକ ମୃତଦେହ ନିକଟରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା; ଏବଂ ସେମାନେ ଅପହରଣ କରିବା ପରେ ମୃତକଙ୍କ ସହ କ 'ଣ ଘଟିଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ଅଦାଲତଙ୍କୁ କହି ନଥିଲେ ।

4. ଅପହରଣ ପରେ ମୃତଙ୍କ ସହ କ'ଣ ଘଟିଥିଲା, ତାହା କେବଳ ଅପହରଣକାରୀମାନେ ହିଁ ଅଦାଲତଙ୍କୁ କହିପାରିବେ । ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ସେହି ସୂଚନା ଲୁଚାଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ପୂର୍ବ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାର କରି, ଏହି ଅନୁମାନ କରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୌକ୍ତିକତା ଅଛି ଯେ ଅପହରଣକାରୀମାନେ ହିଁ ମୃତକଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ପୀଡ଼ିତଙ୍କୁ ଅପହରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ପରେ ସେହି ପୀଡ଼ିତଙ୍କର ହତ୍ୟା ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଦେଖି ସମସ୍ତ ଅପହରଣକାରୀ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ଆଇନଗତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ପରିସରଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ଆଇପିସି ର ଧାରା 34 କୁ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସହାୟତା ପାଇଁ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରେ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅପହରଣକାରୀ ଅଦାଲତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱଷ୍ଟୀକରଣ ସହିତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପୀଡିତଙ୍କ ସହ କ 'ଣ କରିଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ତାଙ୍କ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ରାସ୍ତାରେ ଛାଡିଥିଲେ କି ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହି ନିର୍ମମ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବାରଣ କରିଥିଲେ କି ନା ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମୀର ମହମ୍ମଦ ଓମାର, **[2000] 8 ଏସସିସି 382, ମାମଲାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି ।**

5. ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 106, ଅଭିଯୋଜନକୁ, ଅଭିଯୁକ୍ତର ଦୋଷକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ପ୍ରମାଣ କରିବା ଭାରରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଏହି ଧାରା ସେହି ମାମଲା ଗୁଡିକରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନରେ ଥିବା କିଛି ତଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୋଜନ ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ସଫଳ ହୁଏ, ଯଦି ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏହି ତଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ବୁଝାଇବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଅଦାଲତ ଭିନ୍ନ ମତ ନେଇପାରନ୍ତି ।

ଶଂଭୁ ନାଥ ମେହେରା ବନାମ ଆଜମେର ରାଜ୍ୟ, **ଏଆଇଆର (1956) ଏସସି 404 ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।**

ଆଟ୍ଟିଗାଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ରାଜା, **ଏଆଇଆର୍ (1936) ପିସି 169** ଏବଂ *ଷ୍ଟିଫେନ୍ ସେନେଭିରତ୍ନେ ବନାମ ରାଜା,* **ଏଆଇଆର୍ (1936) ପିସି 289, ମାମଲାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି** ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 24/2001

23.1.96 ତାରିଖରେ ଅମୃତସର ସ୍ଥିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଦାଲତଙ୍କ ଏସ୍. ସି. ସଂଖ୍ୟା 50/1993 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ଆସିଛି ।

ୟୁ. ଆର୍. ଲଳିତ, ଏମ୍. କେ. ମାଇକେଲ୍ ଏବଂ ପରମିନ୍ଦର ସିଂହ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ରଣବୀର ଯାଦବ, ରାଜୀବ ଶର୍ମା, ସୁଶ୍ରୀ ଜୟଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ପଞ୍ଜାବର ଅତିରିକ୍ତ ମହାଧିବକ୍ତା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଥୋମାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟରେ ବିଦ୍ରୋହ ଚରମ ସୀମାରେ ଥିବା ସମୟରେ, ଏକ ଅନ୍ଧକାର ରାତିରେ ସେମାନଙ୍କ ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ, ସେମାନଙ୍କ ମାଆଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଦୁଇଜଣ ଅଳ୍ପବୟସ୍କ ଯୁବକଙ୍କୁ ସଶସ୍ତ୍ର ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଘରୁ ଉଠାଇନେଇ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ । ସେହି ଅପହୃତ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଘରଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଏକେ-47 ବନ୍ଧୁକରେ ଗୁଳି କରି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା । ଅପହରଣକାରୀମାନେ ସେହି ଦୁଇ ଶିଖ୍ ଯୁବକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଅପରାଧିକ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଏକମାତ୍ର ଜୀବିତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସୁଚା ସିଂହ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସହିତ ପଢା ଯାଉଥିବା ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ, ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଆଦେଶକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପତ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ୟୁ. ଆର. ଲଳିତ, ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା, *ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମୀର ମହମ୍ମଦ ଓମାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [2000] 8 ଏସସିସି 382 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁପାତର ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଅପହରଣକାରୀମାନେ ନିଜେ ଅପହୃତ ପୀଡ଼ିତଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀ ହୋଇପାରନ୍ତି ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହେବ, ଯଦି ସେମାନେ ଅପହୃତଙ୍କ ସହିତ କ 'ଣ କରିଥିଲେ ସେ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟଥା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନ କରନ୍ତି ।

ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଉକ୍ତ ଅନୁପାତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ଶାସ୍ତ୍ରର ବିରୋଧାଭାସ ଅଟେ, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ମାମଲା ପ୍ରମାଣ କରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ କେବଳ ଅଭିଯୋଜନର ଅଟେ । ସେ ପୁନଶ୍ଚ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଥିବା ଅନୁପାତ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସାହାଯ୍ୟରେ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ଆମେ ଶ୍ରୀ ୟୁ.ଆର. ଲଳିତଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ବିସ୍ତାର ଭାବରେ ଶୁଣିଛୁ, ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ସେ ଯେଉଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ମାମଲାର ସାରାଂଶ ଏହିପରି । 22.2.1991 ତାରିଖ ରାତିରେ ଏହି ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ଦିୱାନ ସିଂହ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-4 ଦଲବୀର କୌରଙ୍କର ପାଞ୍ଚ ପୁଅ ଥିଲେ । ବଡ଼ ତିନିଜଣ ଅମୃତସରର ଶସ୍ୟ ବଜାରରେ କାମ କରୁଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ପୁଅମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନରିନ୍ଦର ସିଂ ସେନାରେ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଅଳ୍ପଦିନ ପାଇଁ ଘରକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ସହ ରହିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ପୁଅ ସୁରିନ୍ଦର ସିଂହ ମଧ୍ୟ ସେହି ଘରେ ରହୁଥିଲେ । ପଞ୍ଜାବରେ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦ ଶ୍ରେଣୀରେ ସଶସ୍ତ୍ର ଆତଙ୍କବାଦୀ ଥିଲେ ଯେଉଁମାନେ ସେହି ସମୟରେ ଶିକାର ଖୋଜିବାରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ ।ଦିୱାନ ସିଂହ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଜର ରଖାଯାଇଥିଲା କାରଣ ବିଦ୍ରୋହକୁ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ପୋଲିସ୍ ନିମନ୍ତେ ସେ ଜଣେ ଖବରଦାତା ବୋଲି ସେମାନେ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲେ ।

ଘଟଣାର ରାତିରେ ଦିୱାନ ସିଂ, ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ (ନରିନ୍ଦର ସିଂ ଏବଂ ସୁରିନ୍ଦର ସିଂ) ଅମୃତସର ସହରର ଉପକଣ୍ଠରେ ଅବସ୍ଥିତ ରୂପୱାଲିରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ଥିଲେ । ସମ୍ଭବତଃ ରାତ୍ରିଭୋଜନ ପରେ, ଘରର ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ ରାତିରେ ନିଜ ନିଜ କୋଠରୀକୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ ।ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମେତ ଚାରିଜଣ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ରାତି ପ୍ରାୟ 10ଟା ବେଳେ ଏକେ-47 ବନ୍ଧୁକ ଧରି ସେହି ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ କବାଟ ବାଡ଼େଇଥିଲେ । ଦିୱାନ ସିଂ ପ୍ରାଙ୍ଗଣର ଆଲୁଅ ଜଳାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ତୁରନ୍ତ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ବିପଦକୁ

ବୁଝିପାରିଥିଲେ । ତା 'ପରେ ସେ ଘରର ଛାତ ଉପରକୁ ଚଢିଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଲୁଚି ଯାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ କ' ଣ ସବୁ ଘଟୁଛି ସେ ଦେଖିପାରୁଥିଲେ । ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ଦୁଇ ମୃତକ ପୁଅଙ୍କୁ ଧରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନେଇଯାଇଥିଲେ । ଯଦିଓ ସେ ସେମାନଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଧାଇଁ ଥିଲେ, ସେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାଙ୍ଗଣର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିପାରିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କୁ ଏକ ବନ୍ଧୁକର ପଛପଟେ ଜୋରଦାର ଧକ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ଉଠାଇ ନେଇଥିବା ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ତା 'ପରେ ପିତାମାତା ଦେଖି ନଥିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ମୃତକଙ୍କ ପିତାମାତା ଦୂରରୁ ଗୁଳି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଥିଲେ । ଆତଙ୍କିତ ପିତାମାତା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବାହାରକୁ ନ ଚାହିଁ ରାତି କଟାଇଥିଲେ । ପରଦିନ ସକାଳେ ଦିୱାନ ସିଂହ ନିକଟରେ ରହୁଥିବା ତାଙ୍କ ଭାଇ ଗୁର୍ନା ସିଂହଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ଅପହରଣ ହୋଇଥିବା ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଖୋଜାଖୋଜି କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ଗୁଳି କ୍ଷତରେ ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ପଡ଼ିଥିବା ମୃତକଙ୍କ ଶବ ଦେଖିଥିଲେ ।

ତଦନ୍ତ ପରେ ପୋଲିସ କେବଳ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀ ସୁଚା ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ସରବଜିତ ସିଂହଙ୍କ ନାମରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅଭିଯୋଗ-ଫର୍ଦ୍ଦ ତିଆରି କରିଥିଲା । ପୋଲିସର କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ପୋଲିସ ସମସ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇପାରି ନାହିଁ ।ଅଭିଯୋଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କେତେକ ଅପରାଧ, ଆତଙ୍କବାଦୀ ଏବଂ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ନିବାରଣ) ଅଧିନିୟମ (ଟାଡା) ଅଧୀନରେ ଥିବାରୁ ଏହି ମାମଲା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଦାଲତକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଦାଲତର ବିଚାରପତି ଉଭୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଆଇପିସି ର ଧାରା 34 ସହିତ ପଢାଯାଉଥିବା ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ, ଯଦିଓ ସେମାନେ ଟାଡା ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଆମକୁ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଅନ୍ୟ ଦୋଷୀମାନେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆବେଦନ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ ସୁଚା ସିଂହଙ୍କ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

ଉକ୍ତ ରାତିରେ ଏକେ-47 ବନ୍ଧୁକ ଦ୍ୱାରା କେହି ଗୁଳି ଚଳାଇ ମୃତକମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ନେଇ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏକମାତ୍ର ବିଷୟ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ହତ୍ୟାକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ କି ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରମାଣ ହେଉଛି ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ଦିୱାନ ସିଂ ଏବଂ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-4 ଦଲବୀର କୌରଙ୍କ ବୟାନ । ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ, ସେମାନେ କେବଳ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ରାତିରେ ଦୁଇ ମୃତକଙ୍କୁ ସଶସ୍ତ୍ର ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ଘରୁ ଉଠାଇନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଜଣ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ପରଦିନ ସକାଳେ ମୃତକଙ୍କ ଶବ ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ୟୁ. ଆର. ଲଳିତ ପ୍ରଥମେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ଦିୱାନ ସିଂହ ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-4 ଦଲବୀର କୌର ଅମୃତସର ସହରରେ ସେମାନଙ୍କ ବଡ଼ ପୁଅଙ୍କ ସହ ରହୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ବିଷୟରେ ସେତେବେଳେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ପରଦିନ ସକାଳେ କେହି ସେମାନଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ଏବଂ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-4ଙ୍କ ବୟାନର ସତ୍ୟତା ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ଯେ ଉକ୍ତ ରାତିରେ ମୃତକ ରହିଥିବା ଘରେ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ସେହି ଘରେ ଥିଲେ କି ନା ।

ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପକ୍ଷର ତିନି ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପଚରା ଉଚରା କରି କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତା ଘଟଣା ଘଟିବାର ପ୍ରାୟ ଛଅ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଅମୃତସରରେ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି: ଡି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1, ଜଣେ ପଞ୍ଚାୟତର ସଦସ୍ୟ, ଡି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ଏବଂ ଡି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-4 । ସେହି ତିନି ଜଣ ସାକ୍ଷୀ ସମାନ କଥା କହିଥିବା ସତ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପକ୍ଷକୁ ଏହା ଦର୍ଶାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିନଥିଲା ଯେ ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତା ସେହି ରାତିରେ ମୃତକ ରହୁଥିବା ଘରଠାରୁ ଅଲଗା ରହୁଥିଲେ । ସମସ୍ତ ସାକ୍ଷୀମାନେ କେବଳ ଏତିକି କହିପାରିଥିଲେ ଯେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ଏବଂ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-4 ଅମୃତସରରେ ରହୁଥିଲେ । ସେହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି "ଅମୃତସର" ଏପରିକି ସହର ସୀମାର ପରିଧିରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରେ । ଡି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1 ସେଙ୍ଗା ସିଂହଙ୍କ ବୟାନରେ ତାଙ୍କ ଠିକଣା ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଜଣାପଡୁଛି । ସେ "ଅମୃତସରର" ରୂପୱାଲି ଗାଁର ବାସିନ୍ଦା ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା କିଛି ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନିରର୍ଥକ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲେ ଯେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ଏବଂ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-4 ଅମୃତସର ସହରରେ ବଡ଼ ପୁଅମାନଙ୍କ ସହିତ ରହୁଥିବେ । ଏଭଳି ଏକ ପ୍ରୟାସ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା ଯେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ନିଜେ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ହତ୍ୟା ମାମଲାରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ ସେ ପୋଲିସକୁ ତୁରନ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ମୂଲ୍ୟ ଜାଣିଥାନ୍ତେ । ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ପରଦିନ ସକାଳେ ମଧ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ଥାନାକୁ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିନଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ଯାହା କହିଥିଲେ ତାହା ହେଉଛି ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନେଇଯିବା ପରେ ସେ ସାରା ରାତି ଘରେ ରହିଥିଲେ କାରଣ ସେ ଭୟଭୀତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଏବଂ ସକାଳ ହେବା ପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଭାଇ ଗୁରୁନାମ ସିଂହଙ୍କୁ ଡ଼ାକିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ମୃତଦେହକୁ ଫିର୍ନି ଗ୍ରାମରେ (ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ବାସଭବନ ନିକଟରେ) ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କୁ ମୃତଦେହ ନିକଟରେ ରହିବାକୁ କହି ଘଟଣାସ୍ଥଳରୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣା ବିଷୟରେ ତାଙ୍କ ବଡ଼ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ସାଇକେଲରେ ଅମୃତସର ସହରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସହରରୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ସେ ପୋଲିସକୁ ଭେଟିଥିଲେ । ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଘଟଣାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସେ ଜାଣିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ଏବଂ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-4 ରୂପାୱାଲିରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ଘରଠାରୁ ଦୂରରେ ରହୁଥିଲେ ।

ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରୟାସ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଯେ ଅପହରଣକାରୀମାନେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 କୁ ଧରି ନାହାଁନ୍ତି ଯାହାକୁ ପୋଲିସର ଖବରଦାତା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ତାଙ୍କ ବିନା ଘରୁ ବାହାରି ନଥାନ୍ତେ ଏବଂ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନେଇଯାଇଥିବାର ତଥ୍ୟ ଆହୁରି ଦର୍ଶାଏ ଯେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ । ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପୁଅମାନେ ଆଦୌ ନଥିବାର ଅନୁମାନରେ ଏହି ତର୍କ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଥିଲା । ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସହିତ ପୋଲିସର ଖବରଦାତା ଭାବରେ ଗଣନା କରିନଥିଲେ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ପାଖରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଏହା ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନେଇଯାଇଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ଘରେ ଦେଖିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କଠାରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଛାତ ଉପରେ ଲୁଚିଥିଲେ, ସେଥିପାଇଁ ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ସେହି ସମୟ ପାଇଁ ଯାହାକୁ ପାଇଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ପାଇ ସେତିକିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥାଇପାରନ୍ତି । ଯାହା ବି ହେଉ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦୁଇଜଣ ମୃତକଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ନେଇ ପଳାଇବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସେହି

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରାତିରେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-3 ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-4 ଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ନେଇ ସନ୍ଦେହ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ତାଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ସହ ରହିବା ପାଇଁ ସେନାରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ଆସିଥିବା ନରିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ସମେତ ଦୁଇ ସାନ ପୁଅ ବାସ୍ତବରେ ସେହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ରାତିରେ ରୂପୱାଲିରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ରହୁଥିଲେ । ସେହି ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ଏକୁଟିଆ ଘରେ ଛାଡି ବାପା-ମାଆ ସେହି ରାତିରେ ଘରଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିଥିଲେ ବୋଲି ଭାବିବା ପଛରେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ କାହିଁକି ଏପରି କରିବେ?

ତେଣୁ ଆମେ ମଧ୍ୟ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-4 ଙ୍କ ବୟାନକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ସେମାନଙ୍କ ବୟାନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି:

(1) ପଞ୍ଜାବ ଆତଙ୍କବାଦୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅସ୍ଥିର ଥିବା ସମୟରେ ଏହି ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା।(2) ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଘରକୁ ଆତଙ୍କବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପୋଲିସର ଖବରଦାତା ଘର ଭାବରେ ଆତଙ୍କବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ଦେହ କରାଯାଉଥିଲା । (3) ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ତିନି ଜଣ ସଶସ୍ତ୍ର ଏକେ-47 ବନ୍ଧୁକ (ଯାହାକୁ "ଆକ୍ରମଣକାରୀ ବନ୍ଧୁକ" ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି) ସହିତ ରାତିରେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଏବଂ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ଧରିଥିଲେ । ଏପରିକି ସେମାନଙ୍କ ମାଆ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-4 ଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅପହରଣକାରୀମାନେ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ବଳପୂର୍ବକ ବାହାରକୁ ଅନ୍ଧାରକୁ ଉଠାଇ ନେଇଯାଇଥିଲେ । (4) କିଛି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଗୁଳି ଫୁଟିବା ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଥିଲେ ।(5) ଅପହୃତ ଦୁଇ ପୁଅ ସେହି ରାତିରେ ଘରକୁ ଫେରି ନଥିଲେ । (6) ପରଦିନ ସକାଳେ ସେମାନଙ୍କ ମୃତଦେହ ଘରଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ରାସ୍ତା ପାର୍ଶ୍ୱର ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । (7) ଏକେ-47 ବନ୍ଧୁକ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଏଭଳି ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ରର ଖୋକା ଗୁଡ଼ିକ ମୃତଦେହ ନିକଟରେ ପଡ଼ିଥିଲା । (8) ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ସେମାନେ ଅପହରଣ କରିବା ପରେ କ'ଣ ହେଲା ସେ ବିଷୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ଅଦାଲତଙ୍କୁ ଜଣାଇନଥିଲେ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ଅପହରଣ କରିବା ପରେ ମୃତକଙ୍କ ସହ କ'ଣ ଘଟିଥିଲା, ତାହା କେବଳ ଅପହରଣକାରୀମାନେ ହିଁ ଅଦାଲତଙ୍କୁ କହିପାରିବେ । ଯେତେବେଳେ ଅପହରଣକାରୀମାନେ ଅଦାଲତରେ ସେହି ସୂଚନାକୁ ଲୁଚାଇ ରଖିଛନ୍ତି, ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅପହରଣକାରୀମାନେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାର୍ଥତା ଅଛି ।

ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ୟୁ. ଆର. ଲଳିତ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଜର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ମୃତକଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନେଇଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କୁ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ମୃତକଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଅପହରଣ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୋଷ ଲଦାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ନିକଟରେ ଏହି ଅଦାଲତ *ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମୀର ମହମ୍ମଦ ଓମାର* (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 106 ରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ନୀତିକୁ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଶ୍ରୀ ୟୁ. ଆର. ଲଳିତ ଉକ୍ତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିର ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ।ତାଙ୍କ ମତରେ,

ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁପାତ ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନର ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ନୀତି ସହିତ ମେଳ ଖାଉନାହିଁ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନିଜର ପାଟିକୁ ବନ୍ଦ ରଖିବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି କାରଣ ଅଭିଯୁକ୍ତର ଦୋଷକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଭାର ସର୍ବଦା ଅଭିଯୋଜନ ଉପରେ ରହିଥାଏ I ଉକ୍ତ ଯୁକ୍ତିର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତିରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରିବା ଉଚିତ ହେବ:

> "ଅଭିଯୁକ୍ତର ଦୋଷକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ସବୁବେଳେ ଅଭିଯୋଜନର, ଏହି ମୌଳିକ ନିୟମଟିକୁ ଏକ ପୁରାତନ ମତବାଦ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ଯେପରିକି ଏଥିରେ କୌଣସି ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାପୂର୍ଣ୍ଣ ତର୍କର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ I ଅନୁମାନର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମଠାରୁ ଅଲଗା ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ଏହା ନିୟମର ମୂଳ ଭାବନାକୁ ଦୁର୍ବଳ କରେ ନାହିଁ I ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଯଦି ଅଭିଯୋଜନ ଉପରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଭାରର ପାରମ୍ପରିକ ନିୟମକୁ ଅତିଶୟ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଏ, ତେବେ ସଙ୍ଗୀନ ଅପରାଧର ଦୋଷୀମାନେ ହିଁ ସର୍ବାଧିକ ଲାଭବାନ ହେବେ ଏବଂ ସମାଜ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବ I"

ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 106, ଅଭିଯୋଜନର ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ I *ଆଟ୍ଟିଗାଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ରାଜା,* ଏଆଇଆର୍ (1936) ପିସି 169 ଏବଂ *ଷ୍ଟିଫେନ୍ ସେନେଭିରତ୍ନେ ବନାମ ରାଜା*, ଏଆଇଆର୍ (1936) ପିସି 289 ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରତି ସେ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ I ବାସ୍ତବରେ ଏଥିରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା *ଶମ୍ଭୁ ନାଥ ମେହେରା ବନାମ ଆଜମେର* ରାଜ୍ୟ, ଏଆଇଆର୍ (1956) ଏସସି 404 ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭିଭିଆନ୍ ବୋଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା I ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଇନର ବିବୃତିକୁ *ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମୀର ମହମ୍ମଦ ଓମାର* (ଉପୋରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଆମ୍ଭ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି I ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଆମ୍ଭ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଂଶ ଉଦ୍ଧୃତ କରିବା ଉପଯୋଗୀ ହେବ:

> "ତଥ୍ୟର ଅନୁମାନ ହେଉଛି ଅନ୍ୟ କିଛି ତଥ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱରୁ ଏକ ତଥ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଏକ ଅନୁମାନ ଅଟେ, ଯଦି ଏପରି ଅନୁମାନର ସତ୍ୟତାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରା ନଯାଇଛି I ତଥ୍ୟର ଅନୁମାନ, ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆଇନର ଏକ ନିୟମ ଯେ ଅନ୍ୟଥା ସନ୍ଦେହଜନକ ତଥ୍ୟକୁ ଅନ୍ୟ କେତେକ ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟରୁ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ I ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ସମୂହର ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟରୁ ଏକ ତଥ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଅନୁମାନ କରାଯାଏ, ଅଦାଲତ ତର୍କର ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଭାବରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି I ଯେତେବେଳେ ଧାରା 114 କୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଗଲା, ଉପରୋକ୍ତ ନୀତି, ଭାରତରେ ବୈଧାନିକ ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରିଛି I ଏହା ଅଦାଲତକୁ କୌଣସି ସତ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଦେଇଥାଏ ଯାହା ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ବୋଲି ଏହା ଭାବିଥାଏ I ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଘଟଣା, ମାନବ ଆଚରଣ ଇତ୍ୟାଦି ସାଧାରଣ ଗତିପଥକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବେ I"

ଆମେ ସୂଚାଇଛୁ ଯେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 106, ଅଭିଯୁକ୍ତର ଦୋଷକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନର ଦାୟିତ୍ୱ ଭାରକୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଧାରା ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଲାଗୁ ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ଅଭିଯୋଜନ ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛି ଯାହା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ

କିଛି ତଥ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏପରି ତଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜ୍ଞାନ ଆଧାରରେ କୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇନଥାଏ ଯାହା ଅଦାଲତକୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିପାରେ ।

ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବୋଧିତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଆମେ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ବିଚାର କରିଛୁ । ଆମେ କେବଳ *ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମୀର ମହମ୍ମଦ ଓମାର* (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଥିବା ଆଇନଗତ ନୀତିକୁ ଦୋହରାଇଛୁ ଯେଯେତେବେଳେ ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ପୀଡ଼ିତଙ୍କୁ ଅପହରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ପରେ ସେହି ପୀଡ଼ିତଙ୍କର ହତ୍ୟା ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଦେଖି ସମସ୍ତ ଅପହରଣକାରୀ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ଆଇନଗତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ପରିସରଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ଆଇପିସି ର ଧାରା 34 କୁ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସହାୟତା ପାଇଁ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରେ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅପହରଣକାରୀ ଅଦାଲତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ସହିତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପୀଡିତଙ୍କ ସହ କ 'ଣ କରିଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ତାଙ୍କ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ରାସ୍ତାରେ ଛାଡିଥିଲେ କି ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହି ନିର୍ମମ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବାରଣ କରିଥିଲେ କି ନା ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ଏହି ଦିନଗୁଡ଼ିକରେ ବାରମ୍ବାର କ 'ଣ ଘଟୁଛି ସେ ବିଷୟରେ ଆମେ ଧ୍ୟାନ ଦେଉଛୁ । ଲୋକଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅପହରଣ କରାଯାଇ, ସେମାନଙ୍କୁ ଜୋରଜବରଦସ୍ତ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ନିଆଯାଇ, ପରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଯଦି ଆଇନର ଏକ ନୀତିକୁ ଏପରି ସ୍ଥିର କରାଯାଏ ଯେ, ଅପହୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର ହତ୍ୟା ମାମଲାରେ ଅଲଗା ଭାବେ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରମାଣ ରହିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ, ତେବେ ଆମେ ଏପରି ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ନିରାପଦ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିବୁ । ଅପହୃତ ନିରୀହ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଖିରୁ ଦୂରରେ ହତ୍ୟା କରୁଥିବା ଦୁର୍ବୃତ୍ତ ବା ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଲାଭଳି କୌଣସି ଆଇନଗତ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ଭାରତ ଏବେ ସମର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ଶେଷରେ, ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଏକ ଚିଠି ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଯାହା ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଘଟିଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଚିଠିରେ କିଛି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଲେଖା ଥିଲା, ଯାହାକି 'ବାବର ଖାଲସା' ନାମକ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା ଲେଖାଯାଇଥିବା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ମୃତକଙ୍କ ଦୁଇଟି ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ଦାୟିତ୍ୱ ସେମାନେ ନେଇଥିଲେ । ଆମେ ଜାଣିନାହୁଁ ଯେ ଉକ୍ତ ଚିଠିଟି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଏହା ପ୍ରମାଣ ନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେହି ସ୍ୱଘୋଷିତ 'ବାବର ଖାଲସା' ସହିତ ତାଙ୍କର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ; ଏପରିକି ଯଦି ଏହା ଧରି ନିଆଯାଏ ଯେ ହତ୍ୟାକାରୀମାନେ ତଦନ୍ତକୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିବାକୁ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ରଖି ସେହି ଚିଠିଟି ଛାଡି ଯାଇଛନ୍ତି । ଯାହା ବି ହେଉ, ଉକ୍ତ ଚିଠିର ଆଧାରରେ ଆମେ ଆମର ଉପସଂହାରକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ରାଜି ନାହୁଁ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆମେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଛୁ ଏବଂ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ।

ଏ.କ୍ୟୁ. ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ

ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।